Drevesa umirajo

Redno spremljanje zdravstvenega stanja gozdov, vse pogostejši pojavi različnih škodljivcev gozdnega drevja, vidni pojavi škode v gozdovih okrog nekaterih industrijskih središč v Sloveniji ter splošno spoznanje o slabem zdravstvenem stanju gozdov v Srednji Evropi zaradi onesnaženja zraka je bilo resno opozorilo celotni družbeni skupnosti, da je potrebna temeljita analiza razmer v gozdovih.

V lanskem juliju in avgustu so na območju vse Slovenije izvedli popis umiranja gozdov. Na osnovi metodologije Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, ki je bolj izpopolnjena v primerjavi z že uporabljenimi v Evropi, je bilo ugotovljeno zdravstveno stanje dreves na skupno 102 stojiščih. Stojišča so bila v predelih, kjer so bile že opazne večje poškodbe (področje roškega masiva, Brezova reber, Radoha, Mirna gora), postavljena v kvadratni mreži 2 x 2 kilometra, v ostalih gozdarskih enotah (pretežno zasebni sektor) pa v mreži 4 x 4 kilometre. V popis je bilo zajetih 2087 dreves. Statistični izračuni potrjujejo, da je bil vzorec toliko reprezentativen, da na osnovi rezultatov popisa lahko sklepamo o splošnem zdravstvenem stanju gozdov.

Kaj je pokazal popis umiranja gozdov? Iz priložene tabele je razvidno, da je v območju 53,3 odst. dreves (gozdov) še zdravih (neogroženih), 36,5 odst. malo ogroženih, 3,8 odst. ogroženih, 3,4 odst. zelo ogroženih in 3,0 odst. v propadanju.

Med drevesnimi vrstami je najbolj prizadeta jelka, katere je še samo 19,1 odst. zdrave (neogrožene), nato sledi smreka, katere je še 21,8 odst. neogrožene. Ostali iglavci so v glavnem neogroženi, zdravstveno stanje listavcev pa je bolj rezultat sekundarnih škodljivcev in ostalih bolezni (kostajev rak, holandska brestova bolezen) kot pa onesnaženja zraka.

Zelo zaskrbljujoče je stanje jelke, saj je v kategorijah ogroženih, zelo ogroženih in sestojev v propadanju, s katerimi ni možno več normalno gospodariti, kar 56,4 odst. vse jelke. Zadovoljivejše je stanje smreke, saj spada v kategorijo neogroženih in malo ogroženih sestojev 81 odst. te drevesne vrste.

Glede na področje so najbolj ogroženi gozdovi roškega masiva, kjer je delež jelke največji, smreke v nižinskem delu območja brez izrazite lokacije in strnjeni kostanjevi sestoji na področju Bele krajine.

Kje so vzroki umiranja gozdov?

Dosedanje analize in poznavanje pojava kažejo, da je najhujši povzročitelj onesnažen zrak (kisli dež). Analiza vsebnosti žveplovega dioksida v enoletnih in dvoletnih iglicah uvršča območje v prvi (zelo nizka vsebnost) in v drugi (nizka vsebnost) razred z ozirom na koncentracijo. Raziskovanje zraka v Sloveniji na osnovi prisotnosti lišajev pa kaže, da je koncentracija žveplovega dioksida v zraku nad območjem taka, da že vpliva na rast in slabše uspevanje nekaterih drevesnih vrst. Trenutno še ne razpolagamo s podatki »bilance« emisije onesnaževanja zraka v območju in bi bilo zato vsako sklepanje o konkretnih povzročiteljih onesnaževanja zraka preuranjeno.

Nedvomno smo na proces umiranja gozdov vplivali tudi gozdarji sami. Ti vplivi se kažejo predvsem v premajhnem upoštevanju naravnih zakonitosti razvoja gozda, v preveliki meri »industrializacije« nekaterih faz proizvodnje (spravilo, gradnja cest in vlak) pa tudi v zanemarjanju preventivnih ukrepov za preprečevanje najrazličnejših bolezni gozdnega drevja.

In kakšne bodo posledice ugotovljenega stanja?

Najbolj ogrožena drevesna vrsta, jelka, predstavlja z bukvijo najmočnejši proizvodni potencial gozdnega gospodarstva. Delež jelke predstavlja 7 odst. celotne zaloge gozdov v območju. Ogroženih, zelo ogroženih ali v propadanju je okrog 1600 ha (reducirano na površino) sestojev, ki zahtevajo postopno ali takojšnjo sanacijo. Prioritetno je potrebno sanirati okrog 900 ha gozdov, kar bo imelo za posledico:

— trenutno povečanje etata iglavcev in zmanjšanja etata zaradi uravnoteženja zalog v območju,

— predčasna povečana dinamika obnove sestojev bo vplivala na zmanjšanje zalog, prirastka in etata, kar bo vplivalo v bližnji prihodnosti na normalno oskrbo porabnikov lesa s sortimenti iglavcev,

— povečal se bo obseg gozdnogojitvenih del, ki bo vplival na povečanje sredstev za vlaganje v gozdove,

— zaradi sušenja jelke se bo povečal delež slučajnih pripadkov, kakovost sortimentov bo slabša in povečali se bodo stroški pri pridobivanju lesa,

— okrnjene bodo posredne funkcije gozdov,

— povečali se bodo stroški varstva gozdov,

— lesa iglavcev za predelavo bo manj, bo pa dražji.

In kaj lahko z ozirom na ugotovljeno stanje naredimo v delovni organizaciji? Predvsem moramo preveriti cilje gospodarjenja z gozdovi v območju in opredeliti naloge za sanacijo ogroženih sestojev v dolgoročnem programu razvoja. V letnih programih gojitvenih vlaganj moramo prioritetno načrtovati obnovo sestojev v propadanju, kar že izvajamo. Nujno bi morali preveriti tehnologijo sečnje, spravila in gradnje gozdnih cest in vlak ter odpraviti negativne vplive na razvoj gozdov. Izboljšati kaže načrtovanje in izvedbo pri vseh delih v gozdni proizvodnji in več pozornosti nameniti preventivnim ukrepom varstva gozdov pred najrazličnejšimi škodljivci gozdnega drevja.

Za preprečevanje škod v gozdovih zaradi onesnaženega zraka potrebujemo gozdarji pomoč širše družbene skupnosti, saj so vzroki za umiranje gozdov v glavnem izven našega neposrednega vpliva. Zato od družbenopolitičnih skupnosti v našem območju pričakujemo, da bodo načrtovale tak razvoj, ki ne bo vplival na povečanje onesnaževanja zraka, da bodo pripravile programe zmanjševanja onesnaženosti zraka v skladu s sklepi skupščine SR Slovenije, da bodo pripravile kataster onesnaževalcev zraka v območju in zagotovile redno spremljanje onesnaženosti in da bodo zagotovile poostren nadzor izvajanja zakonskih predpisov, ki kompleksno urejajo to področje.

Gozdovi v novomeškem gozdnogospodarskem območju spadajo trenutno med manj ogrožene gozdove v Sloveniji. Okrog 90 odst. je neogroženih ali malo ogroženih in bi bilo z njimi možno normalno gospodariti, če bi zmanjšali stopnjo onesnaženosti zraka. Če umiranja gozdov ne bomo preprečili, bomo morali imeti veliko, zelo veliko srečo, da bomo sploh preživeli.

STANE ŽUNIČ, dipl. inž.

živa kronika

V času od 16. 10. 1986 do 12. 11. 1986 je prišlo v **TOZD Lesni obrat, Keramika, DSSS** do naslednjih kadrovskih sprememb.

Kot pripravnik je nastopil delo:

DSSS: Samo Guštin — gimnazijski maturant

Delovno razmerje so sklenili:

TOZD Lesni obrat: Sonja Pust — administrativni manipulant

TOZD Keramika: Milan Mihajlovič — mizar

Delovno razmerje so prekinili:

TOZD Keramika: Milan Veselič — delavec

Nebojša Simič —keramik

DSSS: Mojca Željko — ekonomski tehnik

Iz JLA se je vrnil:

TOZD Keramika: Mirsad Sinanovič — keramik

Majda Zupančič

TOZD MKI

Kadrovske spremembe oktober 1986

1. Delovno razmerje so sklenili:

— Hajrić Mizart — PU delavec

— Hotić Namir — PU delavec

— Ivačič Janez — elektrotehnik (premestitev iz TOZD GS Krško)

— Mlakar Irena — elektrotehnik

— Novak Jože — ključavničar

2. Kot pripravniki so nastopili delo:

— Ackov Dimče — elektrotehnik

— Bevec Jože — ključavničar

— Bukovec Boris — monter ogrevalnih naprav

— Nemanič Erika — administrativni tehnik

3. Delovno razmerje so prekinili:

— Blažič Milena — ekonomski tehnik

— Eršte Franci — ključavničar

— Krumar Stane — vzdrževalec

— Kukman Samo — skladiščnik

— Markeljc Martin — ključavničar

— Martinčič Anton — žerjavar

— Radivojevič Milan — elektromonter

— Rovšek Franc — vzdrževalec

— Roženberger Slavko — strojnik TGM

— Suša Anton — monter ogrevalnih naprav

— Vovk Jože — avtoklepar

— Žagar Leopold — monter vodovodnih naprav

4. V JLA so odšli:

— Pavlin Darko — elektroinstalater

— Pestak Ivan — monter vodovodnih naprav

— Petkovič Nenad — ključavničar

— Škedelj Vojko — avtomehanik

Vesna Golob

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP PIONIR Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša Borsan, namestnik Danila Jenko TOZD LO, člani uredniškega odbora: Štefka Šega (Gradbena operativa Novo mesto), Vera Hiti (Gradbena operativa Ljubljana), Ida Slapšak (Gradbena operativa Krško), Branko Lavrenčič (Togrel), Boško Živkovič (Gradbena operativa Zagreb), Drago Popovič (gradbena operativa Metlika), Smilja Kos (Keramika in zaključna dela), Lilijana Žnidaršič (Projektivni biro), Marija Jurekič (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Andreja Pavlič (Interna banka), Polona Mlinar (Skupne službe).

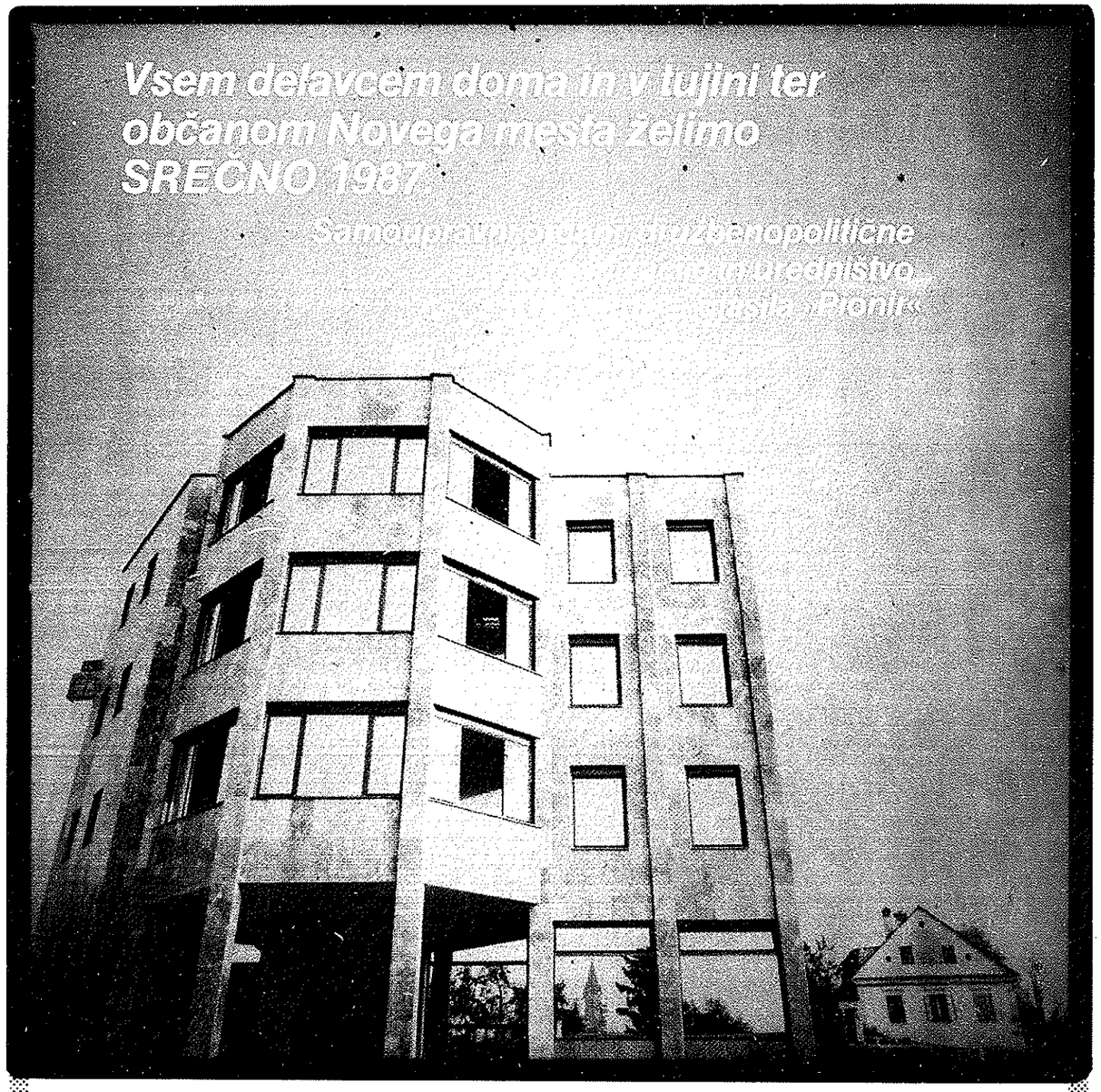
Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Lektoriranje, tehnična ureditev, stavek, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk v Tiskarni Novo mesto.

Letnik XX
24. december 1986
številka 12/194

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Pred praznikom »29. novembrom« smo novomeščani postali bogatejši še za en nov objekt z najsodobnejšo elektronsko in drugo opremo. Znotraj stavbe niso samo pisarne, ampak je vrsta prostorov namenjenih računalniški tehniki. V dogovorjenem roku je delo opravil TOZD gradbeni sektor Novo mesto z vodjem gradbišča Marjanom Vento po načrtih našega Projektivnega biroja in glavnega projektanta ing. Franca Blažona.

S SKUPNIMI MOČMI SMO V NOVEM MESTU IZGRADILI PRIJETNO IN KORISTNO ZGRADBO SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

Hudomušna urednica »Pionirja« me je zaprosila, da na način, po katerem delamo v SDK, ocenim naše skupno delo, ko smo z združenimi močmi zgradili prijetno in lepo zgradbo. Ker v njenem naročilu čutim željo bolj v tem smislu, da bi pisala »brez pike na jeziku«, bom poskušala podati oceno v ljudskem stilu in zanemarila strokovne in analitske podlage, ki bi bile morda potrebne za bolj objektivne ugotovitve in napotke za naša nadaljnja dela.

Spoštovani pionirjevci! Ni dvoma, da ste gradbinci, ki veliko zmorete, seveda če ste za to stimulirani in zainteresirani. Med vami so delavci, ki jim Pionir pomeni mnogo več kot socialno varnost, ki bi storili še mnogo več kot sedaj za prosperiteto Pionirjevih dejavnosti, ki veliko znajo in s tem znanjem lahko mnogo pripomorejo k napredku naše družbe. V času gradnje sem take Pionirjevce srečevala od prvih pogovorov prek projektive do izvedbe. Taki delavci so vaše največje bogastvo, nanje se boste naslonili v težavah in prepričana sem, da bodo našli rešitev. Ni mi treba pisati imen, ko sem vas opazovala pri delu sem videla, da jih dobro poznate.

Imate delovne naprave, pred katerimi človek ostrmi. Pohrustale so hrib na Kandijski 5 za šalo in grobi del stavbe je zrasel, kot bi mignil. Pazite, da bodo ti »roboti« povsem zaposleni, sicer bodo njihovi stroški požrli vaše osebne dohodke.

Za inovacijski način dela bi po mojem morali storiti mnogo več, tako informacijsko kot tudi organizacijsko. Nam v SDK niso poznani gradbeni materiali, sodobni dosežki raznih izvajalcev, ki bi lahko olajšali naše tehnološke postopke.

Zaradi tehničnega neznanja smo bili trd oreh za projektante, ki pa tudi niso bili oboroženi s podatki, kako n. pr. v Nemčiji gradijo banke ali kakšne vrste instalacij je možno zagotoviti za dosego njihove fleksibilnosti glede na pričakovane spremembe v tehnologiji dela, kako racionalno do potrošnje energije itd. Takega znanja in možnosti za inventivno delovanje kreatorji stavbe niso imeli. Posledice so se odrazile v večkratnem dopolnjevanju projektov in dograjevanju ali spreminjanju že opravljenih del na samem gradbišču.

Podobno kot opozarjam na inovacijski način dela in razmišljanja, bi lahko na neštetih primerih konkretizirala vaše organizacijske težave. Za investitorja je nerazumljivo in škodljivo, da se tako strogo ločite po temeljnih organizacijah, za vas pa prav gotovo dodatno breme, ki ne daje ekonomskih učinkov in ne zagotavlja zadovoljstva pri delu. Če mi nekdo omeni Pionirja, potem takoj vidim vse Pionirjeve delavce, kako so naravnani k skupnemu cilju in z isto mislijo prispevajo vsak svoj del k izgradnji n. pr. naše stavbe. Na našem gradbišču je bilo porabljeno mnogo dragocenega (in dragega) časa, da sta se posamezna tozda Pionirja medsebojno vskladila, da ne omenjam n. pr. nedefinirane odgovornosti, ko smo ob kakšni kritični situaciji vpili drug na drugega in zahtevali uveljavljanje pogodbenih sanckij pa največkrat ugotovili, da bo Pionir iz svojega levega žepa (TOZD TA in TA) plačal v svoj desni žep (drugi TOZD), pri tem pa je investitor namesto da bi kaj uveljavil, lahko le podpisal nov aneks k osnovni pogodbi za sporna dela. Da pa ne bi ostala samo na tozdovskih problemih, naj omenim nekaj posledic neusklajenosti v organizaciji, ki jih bo investitor čutil vedno, kot n. pr. to, da skozi glavni vhod lahko le izstopamo, ne moremo pa vstopiti, če se prej nekdo ne vtihotapi v stavbo, da smo na tehničnem pregledu imeli grozotno število naloženih popravkov itd. Ne mislim tu naštevati vsega in vem za pregovor, da bi »sedmo hišo« najbolje zgradili, ker bi se takrat in izvajalci in investitor o njej že vse naučili. In tu morda »tiči zajec« oziroma izziv za vse nas:

— če bi nam ponudili več znanja, s katerim bi v stavbi pri opravljanju dela še več privarčevali oziroma lažje delali, bi te boljše rešitve tudi kupili,

— to, kar ste pri nas dobro naredili, že vključujejo v svoje načrte druge podružnice. Če boste z njimi sodelovali, boste postali še eksperti za gradnjo stavb, potrebnih nam podobnih dejavnostim ne samo v Sloveniji ali v Jugoslaviji — lahko ponudite inženiring.

Odprte možnosti pa so vedno nekaj najlepšega v življenju in pri delu in te možnosti smo dolžni drug drugemu odpirati, zato našega skupnega dela kljub zaključku del na Kandijski 5, upamo, še ni konec. Pomagali vam bomo uresničiti prej omenjene izzive, pričakujemo vašo ponudbo za izgradnjo ekspozitur, pričakujemo tudi, da boste naše nekdanje prostore čez noč usposobili za potrebe novega lastnika, in še marsikaj bi se našlo.

Ko zaključujem ta prispevek izrabljam priložnost, da se v imenu vseh, ki bomo nov objekt koristili, lepo zahvalim vsem delavcem Pionirja, ki so na stavbi delali. Resnično hvala, da ste gradnjo zaključili v roku in po splošni oceni uporabnikov tudi kvalitetno. Čeprav ste si vsi prizadevali, pa so izjemni prispevek dali vaši tovariši Blažon, Venta in M. Čampa. Sodelovanje z njimi je rojevalo nove ideje, spodbujali smo drug drugega, skupno delimo uspeh in skupno prevzemamo odgovornost, če smo ga kje polomili.

Srečno, delavci Pionirja, v Novem letu 1987 in v bodoče.

Jože Miklič, dipl. oec.

»Zakaj izvažati?«

V letu 1986 se vse pogosteje v širšem okolju in v naših DO zastavlja vprašanje: zakaj izvažati.

V decembru, ko dokončno sprejemamo planska izhodišča za gospodarjenje v letu 1987 in se na samoupravnih organih dogovarjamo o načinu, metodah oziroma politikah za dosego teh planskih izhodišč, moramo pred sabo imeti tudi odgovor na uvodoma zastavljeno vprašanje.

Osnovni motiv DO za izvoz je vsekakor dohodek. Izvoz je ekonomsko motiviran, če je del skupnega prihodka, ki je ustvarjen z izvozom (devizni prihodek), takšen, da je z upoštevanjem družbenih stimulacij približno enak prihodku, ki ga z enako količino blaga ali storitev ustvari DO na domačem tržišču.

Motivi DO za izvoz v dohodkovnem smislu pa se pojavljajo v različnih pojavnih oblikah, ki jih lahko prikažemo, **kot sledi:**

— **Povečanje prometa:** Če je domače tržišče po absorbcijski moči še premajhno, ali pa če bo v bližnji bodočnosti že zasičeno, ali če proizvodnja zaradi uvoznih komponent (repromat., r. deli, tehnološka oprema, licence ipd.) zahteva večji plasman proizvodov in uslug na tuja tržišča, potem je tudi povečanje izvoznega prometa pomemben faktor nadaljnjega razvoja oz. rasti DO.

— **Večja izkoriščenost proizvodnih kapacitet:** Izvoz izdelkov in uslug omogoča večjo izkoriščenost razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti, če pa obstoječi plasma že omogoča polno izkoriščenost, potem izvoz omogoča razvoj proti optimalnim proizvodnim zmogljivostim.

— **Zaposlitev:** Pri visoki udeležbi izvoza v družbenem bruto proizvodu je izvoz pomemben dejavnik zaposlitve oziroma zmanjšanja stopnje nezaposlenosti v vseh sektorjih družbene reprodukcije.

— **Zmanjšanje stroškov na enoto proizvoda:** Izvoz omogoča zmanjševanje stroškov in s tem zmanjšanje stroškov na enoto proizvoda, ker se fiksni stroški porazdelijo na večji proizvodni volumen.

Skrajšanje časa amortizacije za RR stroške: Po proizvodih ali uslugah z novo tehnologijo in z novimi proizvodnimi postopki izvoz lahko skrajša čas amortizacije raziskovalno-razvojnih stroškov na osnovi dodatnega plasmaja teh proizvodov in uslug.

Podaljšanje življenjskega ciklusa proizvoda: Pri tem ne mislimo na prodajo starega proizvoda v novi prevleki, temveč na objektivno različnost faz uvajanja izdelkov na različna tržišča.

Razpršenost rizika: Večtržni nastop v kombinaciji: en proizvod — več tržišč ali več proizvodov — več tržišč omogoča porazdelitev rizika zaradi konjukturnih nihanj.

Poboljšanje konkurentne sposobnosti DO: Domači trg, še posebno obkrožen s carinskimi in izvencarinskimi zaščitami, ne oblikuje ustrezne konkurentne sposobnosti DO z vidika predstave, slike (image) proizvoda, tehnološkega razvoja, cene, servisa, rezervnih delov, predstavitvene dejavnosti in drugih mednarodnih poslovnih norm. Mednarodni trg pa je prostor za direktno soočanje z mednarodno konkurenco, v kateri najde DO nove vzgibe in ideje za poboljšanje nove konkurentne sposobnosti.

Inovacije poslovnega sistema: Nastop ter delovanje DO na mednarodnem trgu v pogojih izredno ostre mednarodne konkurence prihaja do novih spoznanj in inovacij glede programov, izdelkov, tehnologije in tržnih metod.

DO mora trajno izboljševati svoj program izvoznega trženja in način ter obliko nastopa na mednarodnem trgu.

Razvija se občutek za prilagajanje na tujo tržno okolje in na pogoje tržišča, za raziskave tujih trgov, za sprejemanje pravilnih taktičnih in strateških odločitev, za hitro oceno možnosti in rizikov in drugih poslovnih inovacij, kar je v domačem marketingu veliko manj prisotno.

— **Razvoj in rast DO:** Ne nazadnje sta razvoj in rast DO osnovna motiva izvoza. Ko se odnos med realizacijo na domačem trgu in realizacijo na tujih trgih vse bolj nagibata v korist druge in ko tozd doseže profil pretežnega izvoznika, ta motiv prevlada.

Ko tozd doseže fazo internacionalnosti svojega delovanja, postane mednarodna firma s pripadajočo mednarodno sliko (image). Še posebej pa je motiviranost izvršena v tako imenovanem izvozno-uvoznem spletu, ko izvoz omogoča uvoz manjkajočih proizvodnih substanc (surovine, reprodukcijski materiali, oprema, rez. deli, licence in »know hawa«) in ker na ta način DO pridobi sposobnost za razvijanje proizvodnje in proizvodov, s tem pa tudi celokupnj razvoj in rast za boljši nastop na domačem in tujem trgu.

Pri sprejemanju planskih izhodišč za gospodarjenje v letu 1987, v delovnih okoljih DO, in pri dogovarjanj.. na samoupravnih organih o poslovnih politikah za leto 1987 moramo dosedanji odgovor na vprašanje, zakaj izvažati, ki se je pretežno glasilo »drugače ne moremo uvažati«, zamenjati z ugotovitvijo: Brez izvoza in razvoja ni rasti našega gospodarstva, s tem pa znotraj njega tudi ne naše delovne organizacije.

Jakob Andoljšek, oec.

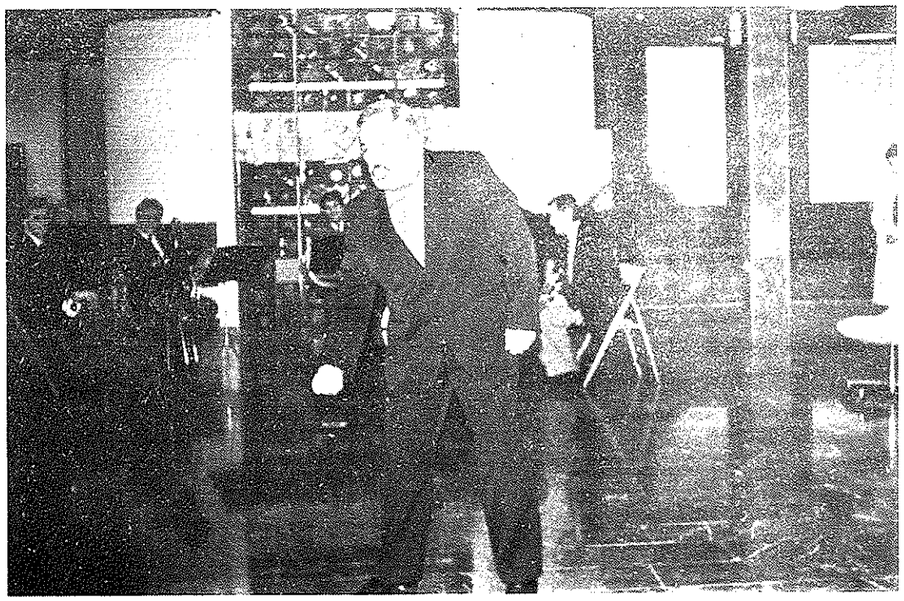
Za občinski praznik 29. oktober je bila predana v uporabo pralnica Splošne bolnišnice v Novem mestu. Objekt, v katerem so pralnica, energetika, trafopostaja in delavnice za vzdrževanje, obsega okoli 900 m². Investicija za gradbena, obrtniška in instalacijska dela je znašala okoli 20 starih milijard. Vodja gradbišča je bil Tone Graberski, dipl. gr. ing. (Foto: Borsan)

IZ DELA ROS

Izvršni odbor republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije je podprl načelne usmeritve zvezne in republiške resolucije o uresničevanju razvojnega načrta v letu 1986. To podporo so člani izvršnega odbora sprejeli z zavestjo, da zahtevata resoluciji večjo veljavo tržnih zakonitosti, saj bo to povzročilo težave tudi marsikaterim gradbenim organizacijam, predvsem tistim, ki so jih tako ali drugače ščitile družbenopolitične skupnosti.

Ob tej načelni podpori resolucijama je izvršni odbor na seji 25. novembra sprejel še nekaj drugih stališč. Ker resoluciji kažeta, da bo tudi v prihodnjem letu dela manj, kot bi bilo potrebno za obstoječe kadrovske, organizacijske in tehnološke zmogljivosti slovenskega gradbeništva, naj sindikalne organizacije vztrajajo, da bodo občinske skupščine v planih občin konkretneje opredelile infrastrukturne in ekološke naložbe, pa tudi ukrepe za pospešitev stanovanjske gradnje.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Dare Ulaga s svojim programom ob otvoritvi prostorov SDK. (Foto: Borsan)

(Nadaljevanje s 3. strani)

Izvršni odbor je odločno podprl stališče predsedstva republiškega sindikalnega sveta, da morajo biti vsi pogoji gospodarjenja znani do konca leta. Sprejeli so tudi usmeritev, da bo sindikat gradbincev pospešil kadrovsko prestrukturiranje v gradbeništvu in zahteval stimulativnejše nagrajevanje proizvodnih delavcev. Gradbeništvo bo namreč zašlo v hude težave, če se bo nadaljeval sedanji trend, ko iz delovnih organizacij bežijo proizvodni delavci, medtem ko režija ostaja neokrnjena.

Poleg tega je izvršni odbor podprl sklenitev dogovora o korektnem obnašanju na licitacijah. Ob tem je predsednik republiškega odbora gradbincev Franc Berginc poudaril, da morajo osnovne sindikalne organizacije dobiti vpogled v to, kako in za kakšno ceno komercialne službe pridobivajo posle. Nobena skrivnost ni, da nelojalna konkurenca temelji na nizkih plačah gradbincev, ki delo potem izvajajo. Nesprejemljivo pri tem pa je, da niti samoupravni organi niti sindikalne organizacije ne poznajo pogojev pri pridobivanju poslov, kar seveda pomeni, da ne morejo poznati pogojev poslovanja v svoji delovni organizaciji. Berginc je ob tem tudi menil, da bi bilo prav gotovo več združevanja dela in sredstev in več poslovnega povezovanja med različnimi delovnimi organizacijami, če ne bi bilo odločanje o tržnem nastopu v rokah ozkih struktur.

Takšni so bili sklepi, v razpravi, ki je pripeljala do njih, pa je sodeloval tudi predsednik zveznega odbora gradbenih delavcev Jugoslavije Miloš Zorić, ki je poročal o prizadevanjih tega organa.

Na zahtevo zveznega odbora je ZIS naredil poročilo o uresničevanju sklepov o stanju v gradbeništvu, ki jih je zvezna skupščina sprejela že leta 1984. Pri tem je ZIS ugotovil, da se ti sklepi niso uresničevali in je gradbeništvo prišlo v še slabši položaj. Zvezni odbor ne terja nobenih novih sklepov, pač pa zahteva, da se začno uresničevati sklepi iz leta 1984. »Pri tem smo vedno opozarjali, da ne gledamo le na koristi svoje panoge, saj se zavedamo, da bi bilo to sebično in ne bi nikamor prišli, če bi vsaka panoga gledala le na svoje koristi,« je poudaril Zorić. »Toda v mnogih državah na svetu so v težkih gospodarskih situacijah spodbujali gradbeno dejavnost, ker ta dejavnost vleče za seboj mnoge druge gospodarske dejavnosti, ki so z njo povezane.«

Zvezni odbor gradbenih delavcev je videl priložnost, da se začno omenjene usmeritve konkretizirati prav v resoluciji za prihodnje leto. Miloš Zorić je zatrdil, da so nekateri pomembni ukrepi v resolucijo tudi vključeni. Tako na primer zmanjšanje davkov in prispevkov. Usmeritve za davčno politiko v letu 1987 predvidevajo selektivno obdavčitev, pri čemer bodo organizacije — davkoplačevalci razdeljene v 5 skupin, gradbeništvo pa naj bi bilo v drugi najugodnejši, takoj za družbenimi dejavnostmi.

Pri izvajanju investicijskih del v tujini sta pomembni usmeritvi, da se v državah, kjer poteka gospodarska menjava na osnovi blagovnih list, vključi tudi gradbena dejavnost, da pa mora jugoslovanska banka za mednarodno sodelovanje bolj podpreti izvajanje investicijskih del v tujini. Zvezni odbor gradbincev se tudi odločno zavzema za ustrezno rešitev položaja tistih izvajalcev, ki so prizadeti z odlogi plačil na osnovi meddržavnih sporazumov.

O akciji 30.000 stanovanj v Jugoslaviji zvezni odbor gradbincev meni, naj to ne bo enkratna akcija, temveč naj postane dolgoročna usmeritev, da se omogoči gradnja za trg ter da ustrezne komunalne organizacije in sisi zanjo pripravljajo zemljišča.

Seveda to še ni vse, saj na zvezni ravni niti ni mogoče uresničiti vseh usmeritev. V okviru svojih pristojnosti bi morali sprejeti ukrepe za podporo gradbeništvu tudi v republikah in občinah, pa tudi gradbinci ne smejo pozabiti svojih obveznosti.

»Prepričan sem, da prihajamo v obdobje, ko bo družba ugodneje obravnavala gradbeništvo kot doslej,« je dejal Miloš Zarić in takoj pristavil, da to samim gradbincem nalaga veliko obveznost. Na prvem mestu med sklepi zvezne skupščine piše, da morajo gradbene organizacije na osnovi dologoročnega programa gospodarske stabilizacije pripraviti svoje programe, pa je le malo organizacij to uresničilo.

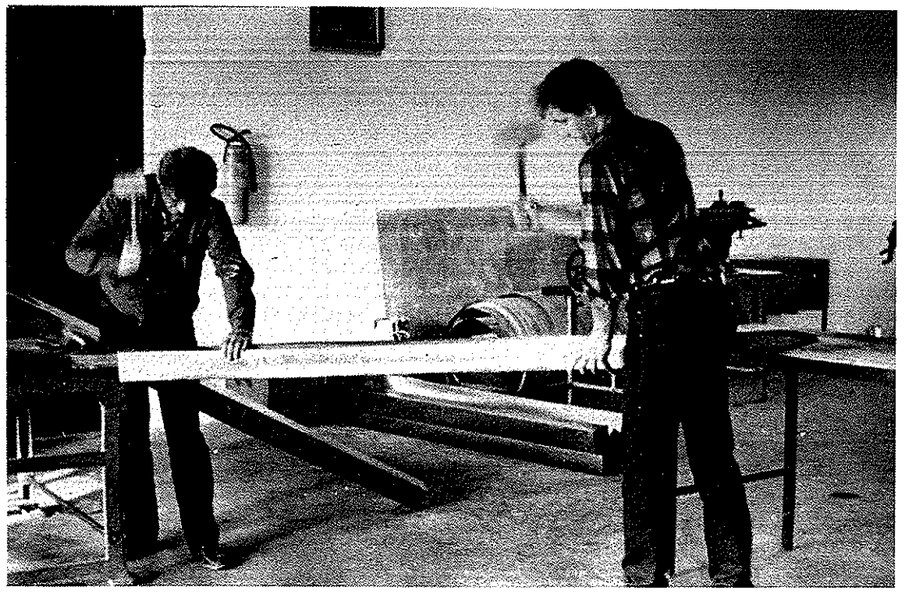
»Priznati moramo, da veliko pričakujemo od drugih, sami pa smo le malo naredili,« je nadaljeval Zarić in to podkrepil še z naslednjim primerom: Mnoge gradbene organizacije zahtevajo sprejem zakona o obnašanju na licitacijah. Proti komu in za koga zahtevajo tak zakon? Mi, gradbinci, zahtevamo od drugih, naj nam predpišejo pravila obnašanja. Ali je to umestno? Če se sami nismo mogli dogovoriti, kako je treba delati, kako bo to naredil kdo drug namesto nas?«

Miloš Zarić je končal z ugotovitvijo, da je jugoslovanskih gradbincev glede na obseg dela brez dvoma preveč. Nekateri celo predlagajo, naj bi naredili plan za 20 do 25-odstotno skrčenje gradbeništva. Toda tega ni mogoče opraviti s planom. Kako naj bi določili, koga je potrebno ukiniti? Edina perspektivna pot je dopustiti delovanj tržnih zakonitosti, pri čemer bodo preživeli tisti, ki so sposobni. Na to je naravnana resolucija in ukrepi, ki jo spremljajo, na primer novi zakon o sanaciji. Pri uveljavljanju teh usmeritev bodo tudi boleče posledice, »toda po mojem prepričanju to vendarle pomeni manjše zlo«, je menil Zarić.

Precej pozornosti je vzbudil tudi Ranko Krašič s poročilom, kaj v SGP Grosuplje predlagajo za ureditev razmer pri stanovanjski gradnji. Realistično je opozoril, da je stanovanjska politika bolj politični in ekonomski problem, pa tudi, da na tem področju nikoli ni mogoče pričakovati veljave zgolj ekonomskih elementov. Vedno bodo namreč tudi določene politične korekture. Mogoče in nujno pa je uvesti čiste odnose.

Po Krašičevem mnenju je zdaj razpored moči izrazito v prid političnim dejavnikom (od občin do republike), medtem ko izvajalci nimajo ustrezne besede. Rešitev bi bila seveda v tej smeri, da bi dali izvajalcem približno enak vpliv kot političnim dejavnikom. Drug problem po Krašičevem mnenju je, da zaradi prenizkih obresti pada vrednost kapitala. Zato se zavzema, naj bi kupci stanovanj plačevali realne obresti, nakup pa naj bi jim olajšali z drugimi ukrepi. Poleg tega pa bi lahko uvedli tudi socialne popravke, toda za to pomoč bi morali ustanoviti poseben sklad, ne pa, da bi šla na stroške banke. Če bi uredili odnose v stanovanjski gradnji, bi zgradili mnogo več stanovanj, ki bi bila obenem kvalitetnejša in navsezadnje tudi cenejša, je menil Ranko Krašič. Dogovorili so se, da bo ustrezna komisija pri republiškem odboru to gradivo pregledala, ga po potrebi še dopolnila in dala pobude za reševanje teh problemov.

LOJZE JAVORNIK

40 PIONIR

PIONIR 40

PRIZNANJE ZA DOLGOLETNO DELO

Dan na dan, leto za letom! Tako je od prvega dne, ko nastopiš delo, pa skozi vseh dolgih 30 ali 25 let, ko stisneš sodelavcem roko in greš v pokoj.

Kdo se ne spominja prvega dne, ko je prvič prišel na delo. Ves plah, kako ga bodo sprejeli, kakšne sodelavce bo imel, kaj mu bodo ukazali delati in ne nazadnje, kakšnega šefa bo dobil. Vsega tega in tistih prvih vtisov, ki smo jih dobili prvi dan, se še večkrat spominjamo. Nekdo je bil prijetno presenečen nad prijaznim in toplim sprejemom, drugi morda razočaran, ker si je vse to predstavljal lepše od tistega, kar je doživel.

Tudi na letošnjem slavju, 13. decembra, v Domu JLA v Novem mestu, ki je združilo mnoge delavce in upokojence, sicer raztresene po gradbiščih širom po Sloveniji in Jugoslaviji, je bilo mnogo prisrčnih srečanj in stiskov rok.

Zbrane je pozdravil predsednik konference OOS Siniša Milojević, slavnostni nagovor je imel predsednik PO Slavko Guštin, diplome in nagrade pa je skupaj z njim podeljeval predsednik DS delovne organizacije Vlado Žmavc.

Plakete in priznanja so prejeli:

Plaketo s srebrnim znakom Pionirja prejmejo:
1. Jože Strnad — TOZD Novo mesto
2. Arh Ivan — TOZD Krško
3. Pirnat Štefka — TOZD Ljubljana

Plaketo z bronastim znakom Pionirja prejmejo:
1. Drago Pavičić — TOZD TKI
2. Anton Bajc — TOZD Novo mesto
3. Stanislav Žgalin — TOZD Krško
4. Franc Recek — TOZD Ljubljana
5. Franc Oštrbenk — TOZD Togrel
6. Stjepan Krsnik — TOZD Keramika
7. Franc Nemanič — TOZD Metlika
8. Alojz Štrazberger — TOZD Lesni obrat
9. Vlasta Tomazin — DSSS
10. Roman Tomšič — TOZD MKI
11. Andrej Burger — TOZD MKI

Priznanja Pionirja prejmejo:

TOZD Novo mesto:
1. Jože Bučar
2. Juso Ostrvica
3. Jože Ban
4. Janez Kovačič
5. Dejan Pejić

TOZD Krško:
1. Esad Hotić
2. Jože Kerin
3. Renata Logar
4. Maks Žižek

TOZD Ljubljana:
1. Hamid Elksanović
2. Niko Kamenarič
3. Bogomir Jerman
4. Zora Mohar

TOZD MKI:
1. Jože Gričar
2. Janez Klobučar
3. Ivan Smolič
4. Slavko Bukovec
5. Alojz Simonič
6. Marjan Seničar
7. Feliks Cesar

TOZD TKI:
1. Jakob Andoljšek
2. Irena Gostiša
3. Jožica Emeršič

Interna banka:
1. Jože Peterlin
2. Friderika Milojevič

DSSS:
1. Cvetka Knap
2. Jožefa Progar
3. Jože Barič
4. Aleksander Jesih
5. Cvetka Petelinc

TOZD Togrel:
1. Jože Jelovšek
2. Franko Funtak

TOZD Keramika:
1. Zdravko Bizjak
2. Albin Hrovat

TOZD Metlika:
1. Ivan Štokič
2. Jože Krštinc

TOZD Lesni obrat:
1. Jože Zupančič

TOZD Projektivni biro:
1. Gorazd Cibic

V letu 1986 so se upokojili:

TOZD NOVO MESTO:
1. Jože Krznarić
2. Josip Lukunič
3. Jože Srebrnjak
4. Živojin Popovič
5. Jože Zelinger
6. Ibro Pečanin
7. Marko Vladič
8. Đemal Bečič
9. Stane Muhič
10. Jakup Avdič
11. Emin Šakanovič
12. Vinko Murgelj
13. Dušan Tešendič
14. Ivan Pirc
15. Mirko Cukina
16. Henrik Urbič
17. Jusuf Rahmanovič
18. Anton Nucič
19. Anton Colarič
20. Rudi Klobučar
21. Janez Turk
22. Stjepan Tkalac

TOZD GS KRŠKO:
1. Franc Germovšek
2. Marija Žnideršič
3. Anton Račič
4. Ibrahim Mehič
5. Viktor Jevšek
6. Alojz Jakšič
7. Franc Kodrič

TOZD GS ZAGREB:
1. Ilija Mariničl
2. Ilija Došlič

DSSS:
1. Nežka But
2. Frančiška Lešnjak
3. Ljubo Propadalo

TOZD GS LJUBLJANA:
1. Milena Bartolj
2. Franjo Jandrijevič
3. Franc Ratej
4. Salit Kapidžič
5. Karel Gregar
6. Franc Turk
7. Hamid Elkasović

TOZD GS TOGREL:
1. Marjan Kostevc
2. Jože Božič
3. Franc Skerbinek
4. Ivan Omerzo
5. Ivan Lah

TOZD MKI:
1. Branko Mihičinac
2. Marjan Hribar
3. Leopold Sinković
4. Alojz Marolt

TOZD TKI:
1. Ranko Jankovič
2. Martin Pungerčar

TOZD LESNI OBRAT:
1. Slavko Šenk
2. Franc Rifelj

TOZD KERAMIKA:
1. Milorad Pavlović
2. Jože Štine

TOZD METLIKA:
1. Alojz Prijanovič

30 let dela so praznovali:

TOZD GS NOVO MESTO:
1. Silva Žnidaršič
2. Slavko Gole
3. Anton Hrastar
4. Franc Hribar
5. Domine Janko
6. Franc Miklič
7. Jože Slak
8. Jože Turk
9. Franc Zarabec
10. Franc Zoran

TOZD GS LJUBLJANA:
1. Zoran Arh
2. Jože Avsenik
3. Viktor Držanič
4. Anton Hrovat

TOZD GS KRŠKO:
1. Ivan Bučar
2. Jože Golobič
3. Ivan Klavžar
4. Franc Robek

TOZD MKI:
1. Milan Gotlib
2. Ilija Janković
3. Franc Levstik
4. Roman Tomšič
5. Marjan Zupanc

TOZD TKI (KRŠKO):
1. Anton Bučar (r. 1931)

TOZD TOGREL:
1. Jože Bosnar
2. Ivan Lah — in upokojenec

TOZD LESNI OBRAT:
1. Alojz Aš

DS DELOVNA SKUPNOST:
1. Jožefa Progar
2. Ivan Bolte

25 let dela so praznovali:

TOZD GS NOVO MESTO:
1. Husein Ajkić
2. Štefan Hrovat
3. Stanko Judež
4. Ibrahim Rizvić
5. Medo Sinanović
6. Janez Šuštar

TOZD GS LJUBLJANA:
1. Marija Sikošek
2. Zdravko Djalić
3. Hamid Elkasović — in upokojenec
4. Vinko Femec
5. Alojzij Gorenc
6. Muho Hodžić
7. Ivan Hunski
8. Josip Križajić
9. Stjepan Križman
10. Hasan Poljak
11. Šerif Šabić
12. Mujaga Trnjanin
13. Hilmija Zenkić
14. Ferid Smlatić

TOZD GS KRŠKO:
1. Ivan Peremin
2. Stanko Žgalin

TOZD MKI:
1. Jože Klobučar
2. Vinko Može
3. Jože Urh

TOZD KERAMIKA:
1. Alojz Fabjan

TOZD METLIKA:
1. Peter Plut

DELOVNA SKUPNOST INTERNA BANKA:
1. Amalija-Ljuba Duh

DS SKUPNIH SLUŽB:
1. Cilka Slak
2. Ana Vrbanek
3. Vjekoslav Guštin
4. Stojan Horvat
5. Aleksander Jesih
6. Franc Malenšek
7. Marjan Matjašič

20 let dela so praznovali:

TOZD GS NOVO MESTO:
1. Anton Colarič — in upokojenec
2. Franc Komljanc
3. Edo Kovačič
4. Anton Krštinc
5. Janko Meke
6. Mustafa Velagić

TOZD GS LJUBLJANA:
1. Karel Gergar — in upokojenec
2. Himzo Velić

TOZD GS KRŠKO:
1. Jože Arh
2. Anton Dular
3. Adolf Koritnik
4. Ivan Živič

TOZD MKI:
1. Jože Barbo
2. Ignac Gašpert
3. Jože Gričar
4. Janez Kastelic
5. Drago Klemenčič
6. Ivan Klobčar
7. Alojz Luštek
8. Pavel Okleščen
9. Jože Pelko
10. Vojko Ščuka
11. Jože Udovič
12. Marjan Radkovič
13. Jože Rauh

TOZD GS ZAGREB:
1. Husein Ahmetović
2. Anđelko Pranjić

TOZD PROJEKTIVNI BIRO:
1. Jože Mlakar

TOZD TKI:
1. Jože Medle

TOZD TOGREL:
1. Martin Sintič

TOZD METLIKA:
1. Franc Nemanič

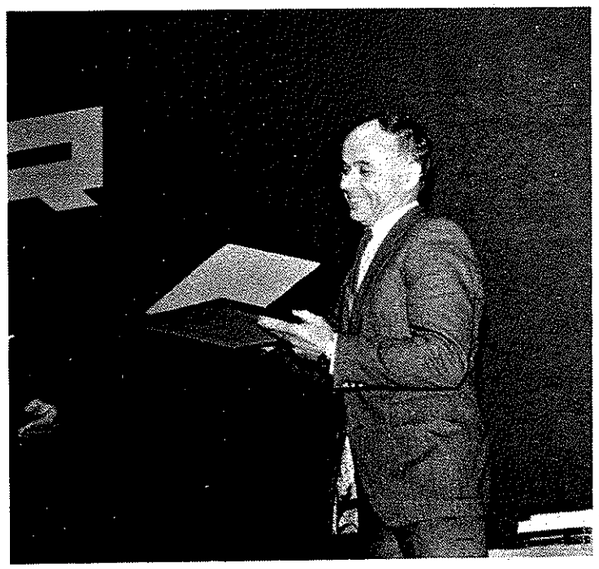
TOZD LESNI OBRAT:
1. Karol Turk
2. Milan Zupančič

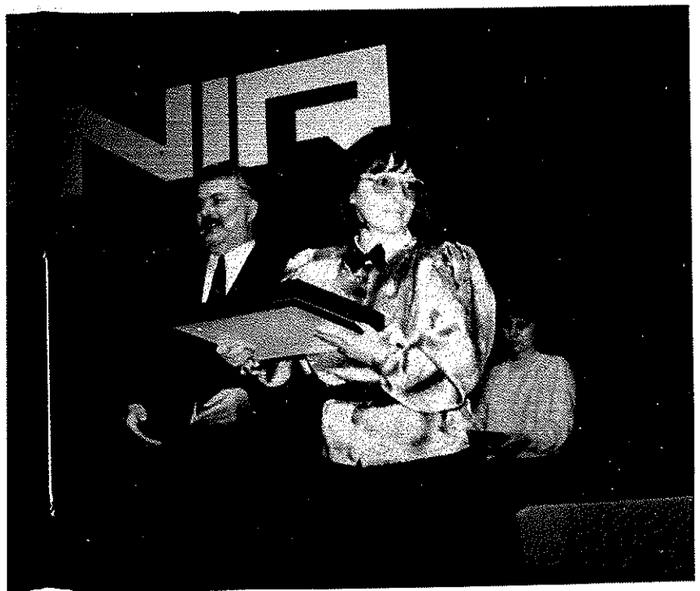
DS SKUPNIH SLUŽB:
1. Cvetka Peteline
2. Ana Peterlin
3. Jože Ribič

TOZD KERAMIKA:
1. Franc Hrovat

10 let dela so praznovali:

TOZD GS NOVO MESTO:
1. Asim Abdić
2. Hazim Abdić
3. Remzija Abdić
4. Rahim Ajkić
5. Hasan Alibabić
6. Husein Aličić
7. Mumin Alispahić
8. Alojz Bajuk
9. Rasim Begunić
10. Ilija Blagojević
11. Ferid Civić
12. Mihael Colarič
13. Husein Čoralić
14. Mehmed Čoralić
15. Pašaga Čoralić
16. Sead Čoralić
17. Alaga Čović
18. Adil Delalić
19. Ibrahim Delić
20. Bajro Dervišević
21. Drago Dević
22. Hazim Džanić
23. Salih Džanić
24. Alija Dželović
25. Stanko Đukarić
26. Anton Grubar
27. Šefik Halilagić
28. Šabo Halilagić
29. Šero Halilagić
30. Safet Hasančević
31. Salih Hodžić
32. Mirsad Hodić
33. Mehmedalija Hotić
34. Safet Hrvić
35. Mehmed Husić
36. Emisad Imamović
37. Uzeir Imamović
38. Mujo Jahić
39. Čazim Joldić
40. Fejzo Junuzović
41. Vlado Kerezović
42. Rahman Krijeziju
43. Stjepan Lukunič
44. Meho Mahić
45. Andrija Mateljan
46. Derviš Merdanović
47. Risto Miljić
48. Rasim Murić
49. Jože Murn
50. Ramo Murtić
51. Simeun Nikolić
52. Meša Nuhanović
53. Emin Obić
54. Suljo Omerović
55. Adam Ostrvica
56. Hasan Pečanin
57. Milenko Petrić
58. Nikola Poplašen
59. Rudolf Priselac
60. Pejo Pršlja
61. Anton Pungerčar
62. Jusuf Rahmanović — in upokojenec
63. Abdija Rahmanović
64. Šero Rahmanović
65. Ivan Rehlički
66. Rasim Sedić
67. Mirsad Seračević
68. Mehdi Shala
69. Petko Stojanović
70. Redep Šabić
71. Ramiz Talić
72. Ismet Velagić
73. Rasim Velegić
74. Marjan Venta
75. Nedeljko Vujić
76. Hasim Zečić
77. Sead Zečić
78. Branko Žapčić
79. Milan Meglič
80. Arif Durmić

TOZD GS LJUBLJANA:
1. Milena Anžič
2. Anton Bernobič
3. Marko Budimir
4. Mesud Garibovič
5. Pavle Holozan
6. Esad Hutinovič
7. Janez Letnar
8. Redžep Mesić
9. Momčilo Miladinović
10. Bogoljub Petrović

TOZD GS KRŠKO:
1. Angela Javornik
2. Marjana Strupeh
3. Marija Valentinčič
4. Arif Bečirević
5. Nasuf Bešar
6. Ahmet Bešo
7. Janez Božič
8. Sead Demirović
9. Jakob Felbar
10. Sabit Frmić
11. Refik Hodžić
12. Rezak Hukanović
13. Isak Imamović
14. Džordže Kasapović
15. Idris Keserović
16. Redžo Kišmetović
17. Izmet Krantić
18. Niko Letica
19. Vahid Maslić
20. Sulejman Mehmedović
21. Ilija Relata
22. Jozo Relata
23. Ahmed Salihović
24. Miran Stanko
25. Ivan Stunković
26. Jože Škof
27. Nihad Tadić
28. Kasim Zakomac
29. Marko Lukič

TOZD MKI:
1. Zlatko Božič
2. Jozo Budimir
3. Ferdinand Fink
4. Milan Gajić
5. Jože Hafner
6. Sead Hajder
7. France Hlebec
8. Zlatko Horvat
9. Milenko Kerezović
10. Beno Kop
11. Meho Krdžalić
12. Samo Medved
13. Rudolf Meglič
14. Fikret Salić
15. Sejad Subašić
16. Albin Trefalt
17. Dušan Vukšinič

TOZD GS ZAGREB:
1. Nedo Babić
2. Dobrila Benković
3. Muharem Blažević
4. Joso Gavranović
5. Milinko Grahovec
6. Ivan Granatir
7. Adem Habibović
8. Mehmed Jagurdžija
9. Džoko Jović
10. Zdravko Kneževič
11. Edhen Kozarac
12. Anto Lagundžija
13. Osman Marmarac
14. Hazim Osmandić
15. Jure Špehar
16. Semiz Šušić

TOZD PROJEKTIVNI BIRO:
1. Miško Sibila

TOZD TKI:
1. Sonja Kocjančič
2. Vesna Marinac
3. Vladimir Jerele
4. Avgust Murn
5. Slavko Štepec
6. Niko Zupanič
7. Zvone Vidmar

TOZD TOGREL:
1. Martina Tomažin

TOZD LESNI OBRAT:
1. Krsta Filipović
2. Mirko Bobič
3. Jože Dragan
4. Slavko Keglovič
5. Albin Kralj
6. Marjan Krese
7. Rasim Nadarević

DELOVNA SKUPNOST INTERNA BANKA:
1. Friderika Milojević
2. Dragica Šuštaršič

DS SKUPNIH SLUŽB:
1. Lavrencija Flak
2. Alenka Franko
3. Marija Gornik
4. Jožica Kovačič
5. Saje Vida
6. Zofija Skube
7. Ana Strmole
8. Renata Šonc
9. Jožica Valenčič
10. Egon Kocjan

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo delavci Pionirja.

Katjuša Borsan

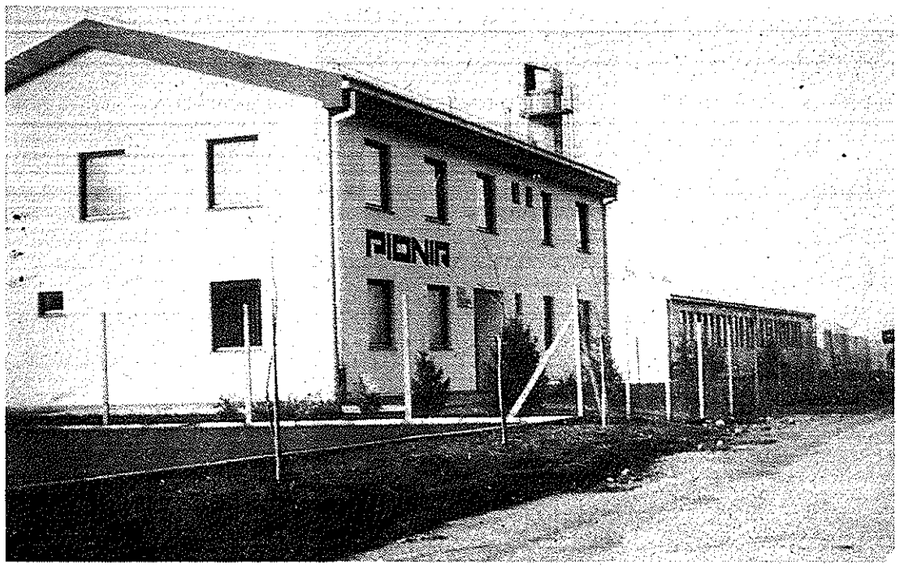

Predsednik skupščine občine s predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Metlika v pogovoru s članom PO ing. Verčkom. (foto: Borsan)

Ob praznovanju občinskega praznika občine Metlika, so bili odprti novi proizvodni prostori TOZD Zaključna dela v Metliki. Novi proizvodni prostori bodo zagotavljali zaposlenim, da bodo večji del opravili že v zaprtih prostorih, s tem pa se bodo izboljšale delovne razmere zaposlenih in bo mogoče tudi večja zaposlitev.

Novi poslovni prostori (foto: Borsan)

PIONIR
NOVO MESTO

Dragu v slovo!

Sredi dela smo nenadoma zvedeli, da nas je mnogo prezgodaj zapustil kolega, sodelavec in prijatelj Drago PAVIČIĆ.

Rodil se je v Bosanski Krajini. Takoj po vojni je prišel v Slovenijo kot vojna sirota, se tu izšolal in se pred 26 leti zaposlil v Pionirju. Od tedaj naprej je bil zvest naši firmi, z vsem znanjem in sposobnostjo.

Že zelo zgodaj mu je bilo zaupano mesto šefa gradbišča. Težko bi bilo našteti vse objekte in gradbišča, kjer smo pokojnega Draga srečevali. Stanovanjska stolpnica S-1 v Mostah nasproti občinske skupščine, stanovanjsko naselje S-6 v Šiški, kjer je Pionir v letih 1971/72 imel eno največjih gradbišč, hotelski objekti Sončane uvale v Malem Lošinju, hotel Delfin v Poreču, stanovanjsko turistični objekti v Poreču in Novigradu, vojaški objekti v Ilirski Bistrici in tovarna plastičnih oken v Ledenicah, to je samo nekaj imen, kjer je Drago Pavičić gradil objekte, sebe in pomagal utrjevati ime in ugled Pionirja, da je postal to, kar je danes. Pri svojem delu je bil vedno skromen, strog in dosleden do sebe, to lastnost pa je prenašal tudi na sodelavce, med katerimi je bil izredno cenjen. Užival je velik ugled pri poslovnih partnerjih in investitorjih, kar je tudi imelo za posledico, da so mu bile v firmi zaupane izredno odgovorne in zahtevne naloge.

Po nadvse uspešni operativni karieri se je v letu 1981 zaposlil v DSSS odnosno TOZD Tehnična komerciala in inženiring na delovnem mestu pomočnik direktorja za področje Ljubljana. Ker Drago Pavičić ni nikoli znal in hotel odkloniti predlaganih nalog, je v letu 1983 prevzel funkcijo vodje projekta pri izgradnji objektov v olimpijski vasi v Sarajevu, kjer se je gradbena operativa Pionirja ponovno afirmirala kot sposoben izvajalec zahtevnih gradbenih objektov, Drago Pavičić pa je svojo nalogo dosledno opravil.

Ko je nastala vrzel v predstavništvu za področje Rijeke v letu 1984, se je spoprijel z nalogo vodenja predstavništva vse do maja letošnjega leta, ko se je za nekaj mesecev preselil v Poreč, da bi kot vodja projekta dokončal prevzete obveze TOZD TKI pri izgradnji stanovanjskega kompleksa Poreč-Jug.

Ko smo sodelavci spremljali njegovo delo v zadnjih nekaj letih, je bilo očitno, da ga moti predvsem zmanjšana sposobnost vida in utrujenost, zato ni nič čudnega, da je vedno pogosteje razmišljal o upokojitvi. Žal se mu ta želja ni izpolnila.

Drago Pavičić si je uspel s trdim delom in odrekanjem ustvariti lasten dom v Ljubljani, ustvaril si je družino, za njim žaluje sin Dejan, ki mu izrekamo iskreno sožalje.

Draga Pavičića smo poznali kot vestnega, vztrajnega in požrtvovalnega delavca, kot dobrega organizatorja, iskrenega tovariša in prijatelja in takšnega bomo ohranili v našem spominu.

Slava mu!

SODELAVCI

gradnja ceste bratstva in enotnosti

Glede na znane razmere na avto cesti bratstva in enotnosti med Ljubljano in Zagrebom (gostota prometa, preobremenjenost, število prometnih nesreč s smrtnim izidom, stanje cestišča itd.) so delegati zastavili izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije delegatsko vprašanje, kdaj bo enotna cesta med Ljubljano in Zagrebom. Nanj je odgovoril Peter Marn, namestnik predsednika republiškega komiteja za promet in zveze.

Opredelitve, v srednjeročnih in planskih dokumentih glede gradnje avto ceste bratstva in enotnost v SR Sloveniji in Jugoslaviji so:

— v dogovoru o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986 — 1990 je opredeljena pri novo gradnjah prednost pri že začetih odsekih, to pa so predor Karavanke, južna obvoznica v Ljubljani ter Šmarje Sap — Višnja gora;

— dolgoročni plan SR Slovenije za obdobje od leta 1986 — 2000 predvideva gradnjo naslednjih odsekov na avto cesti bratstva in enotnost: predor Karavanke — Hrušica — Žirovnica — Radovljica vključno z gradnjo predora, Šentvid — Koseze, Vič — Dolenjska cesta, Šmarje Sap — Višnja gora — Trebnje — Mačkovec — Krško — meja SR Hrvatske;

— družbeni plan Jugoslavije za obdobje 1986 — 1990 daje pri razvoju magistralnega odseka omrežja prednost graditvi avto ceste bratstva in enotnosti vključno s predorom skozi Karavanke;

— srednjeročni plan skupnosti za ceste SR Slovenije za obdobje 1986 — 1990 predvideva naslednje gradnje na odseku avto ceste Karavanke, južna obvoznica Ljubljane ter Šmarje Sap, Višnja gora v skupni dolžini 24,4 km;

— dolgoročni plan skupnosti za ceste Slovenije opredeljuje naslednjo dinamiko gradnje avto ceste od Karavank do meje s SR Hrvatsko (niso upoštevani odseki, ki so že v srednjeročnem planu);

cene junij 1985

Odsek	Dolžina v m	Vrednost v mio din	Obdobje gradnje
Hrušica–Žirovnica	11.700	5.708	1992–1994
Žirovnica–Radovljica	9.700	3.062	1995–1996
Šentvid–Koseze	3.000	10.416	1993–1995
Dolenjska cesta–Šmarje Sap	6.100	8.771	1993–1995
Višnja gora–Ivančna gorica	6.200	2.915	1991–1992
Ivančna gorica–Trebnje	16.600	7.804	1992–1994
Trebnje–Hrastje	12.600	5.923	1991–1993
Hrastje–Karteljevo	4.400	2.068	1994–1995
Karteljevo–Krško	27.700	11.343	1999–2001
Krško–meja SR hrvatska	20.300	8.312	1996–1998
Skupaj	118.300	66.322	

Po letu 2000 je predvidena izgradnja še zadnjega odseka od Malenc do Cikave v dolžini 9 km.

Gradnja avto ceste na vseh odsekih do Višnje gore in do meje s SR Hrvatsko se v dolgoročnem planu predvideva tako, da se bosta k obstoječi cesti dogradila dva nova vozna pasova z odstavnim pasom, s hkratno modernizacijo in rekonstrukcijo obstoječe ceste. Celotni odsek ima predviden odprt sistem cestnine s cestninskimi postajami pri karavanškem predoru, Brezja Torovem, med Ivančno gorico in Trebnjem ter med Krškim in Brežicami.

Gradnja posameznih cestnih odsekov na celotni trasi avto ceste bratstva in enotnosti od Karavank do Gevgelije poteka po socialističnih republikah z različno dinamiko. Od skupne dolžine, ki znaša po idejnih projektih 1170 km, je zgrajenih 530 km ali 45%.

Stanje graditve avtoceste na območju SR Slovenije je tako. Začetek avto ceste je na predoru Karavanke, ki se že gradi. Na odseku od Ljubljane je že zgrajena avto cesta Naklo — Ljubljana v dolžini 29 km. Zgrajen je 9 km dolg odsek dvopasovne ceste Črnivec — Naklo, ki predstavlja I. fazo avto ceste. Na območju Ljubljane je že zgrajen odsek od Kosez do Viča (5 km), ki je del obvoznega sistema avto ceste okoli mesta. Odsek od priključka Vič do Dolenjske ceste v dolžini 6,7 km je v gradnji, predvidoma bo dokončan v letu 1988.

S pridobitvijo 12. posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj so stekle v okviru skupnosti za ceste Slovenije priprave za gradnjo prvega odseka na relaciji Ljubljana — Bregana. Tako je že v teku licitacijski postopek za gradnjo cestnega odseka Šmarje Sap — Višnja gora v dolžini 12,2 km. Predvideni pričetek gradnje je

(Nadaljevanje z 9. strani)

spomladi 1987, predviden čas gradnje pa je 20 mesecev. Glede na izreden pomen te ceste kot celote pa potekajo v okviru skupnosti za ceste Slovenije dogovori za oblikovanje ustrezne finančne konstrukcije nadaljevanja izgradnje naslednjih odsekov v trasi do Bregane. Da bi pospešili uresničevanje omenjenih planskih nalog in zagotovili finančno konstrukcijo za celo relacijo, pripravljajo na pobudo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije v skupnosti za ceste Slovenije oblikovanje investicijskega konzorcija.

Možnost gradnje je povezana tudi s pridobitvijo finančnih sredstev iz 13. posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj in zagotovitvijo potrebnega deleža lastnih sredstev. Izvršni svet skupščine SR Slovenije si bo v okviru svojih pristojnosti prizadeval za pridobitev teh sredstev, saj je tako pripravljenemu skupnemu programu dana podpora tudi na zvezni ravni. S tem v zvezi se bodo nadaljnje aktivnosti obravnavale kot skupni projekt na ravni Jugoslavije, saj je izgradnja tega dela avto ceste bratstva in enotnosti ob upoštevanju gostote prometa, deleža tovornega prometa (22%) ter individualnega tranzitnega prevoza (60% vozil na tem odseku prečka mejo in 25% vozil je v tranzitu) vsekakor osnovna prioriteta v novo gradnjah pri cestni infrastrukturi. Ocenjujemo, da bo možna nadaljnja gradnja daljših cestnih odsekov te ceste že v letu 1988, saj je za odsek Višnja gora — Mačkovec v dolžini 39 km že pripravljen idejni projekt, pričele pa se bodo priprave za podrobne tehnične projekte in lokacijske postopke. Pri tem bo treba upoštevati tudi potrebo po gradnji odseka Hrušica — Žirovnica (obvoznica Jesenice), ki se z dokončanjem predora Karavanke tudi izpostavlja kot prioriteta. Seveda pa je realizacija navedenih projektov odvisna od potrebnih finančnih sredstev.

Z navedenimi aktivnostmi bi zagotovili, da bi bil precejšen del odsekov na relaciji Ljubljana — meja s SR Hrvatsko zgrajen oziroma v gradnji že ob dokončanju predora Karavanke, to je predvidoma sredi leta 1991.

KATJUŠA BORSAN

SLO IN DS

Narodna zaščita II. del

Tokrat bomo spregovorili o nalogah pripadnikov NZ, o sestavi NZ, oznakah, oborožitvi, uporabi orožja in usposabljanju.

Pripadniki NZ opravljajo naloge v skladu z varnostnimi in obrambnimi razmerami zlasti z:

— obhodom in opazovanjem določenega območja ali objekta;
— množično izvidniško obveščevalno dejavnostjo;
— opravljanjem stražarskih dolžnosti na določenih mestih;
— preiskavo določenega območja in nenaseljenih objektov;
— odkrivanjem subverzivnega delovanja;
— določenimi oblikami in sredstvi oboroženega boja;
— spremljanjem določenih oseb ali vozil;
— zasedbo;
— zadržanjem oseb (do prihoda organov za notranje zadeve).

Delovni ljudje med opravljanjem nalog narodne zaščite nosijo na levem rokavu širok rdeč trak z vdelanim modrim belo obrobljenim krogom, v katerem je petokraka zvezda, nad zvezdo je bel napis »NARODNA«, pod njo pa »ZAŠČITA«.

Načelnik NZ ima na obeh straneh trakov rumeno obrobo, modri krog je rumeno obrobljen. Namestnik ima enako rumen rob z obeh strani, modri krog pa je belo obrobljen, medtem ko ima pomočnik načelnika rumen rob le na zgornjem delu traku, modri krog pa je belo obrobljen.

Ko pripadnik NZ opravi svoje naloge, mora trak vrniti tistemu, ki mu ga je dal ali osebi, določeni za hrambo oznak, to je načelniku NZ oz. pomočniku načelnika.

Med opravljanjem nalog so pripadniki NZ oboro[illegible] v naslednjih primerih:

— kadar varujejo objekte in drugo premoženje, ki je posebnega družbenega pomena;
— kadar so ogrožena življenja ljudi ali družbeno premoženje zaradi kriminalne dejavnosti skupin ali posameznikov;
— kadar grozi nevarnost sabotaž in drugih terorističnih dejanj;
— v neposredni vojni nevarnosti in vojni.

Praviloma so pripadniki NZ oboroženi s pištolami, lahko tudi s puškami, o oborožitvi pa odloča organ, ki je pristojen za aktiviranje, to je komite za SLO in DS in načelnik narodne zaščite.

Pištolo nosijo pripadniki NZ vidno v toku ter morajo v primerih, ko so oboroženi, imeti pri sebi tudi izkaznico za nošenje orožja. Orožje in strelivo izda pripadniku načelnik NZ ali njegov pomočnik.

Pripadnik NZ mora za nošenje orožja izpolnjevati določene pogoje, ti pa so:

— da je polnoleten;
— da je duševno zdrav;
— da ni v kazenskem postopku, da ni bil kazovan za kaznivo dejanje ali prekršek zoper javni red in mir in da ni pričakovati, da bo orožje neupravičeno uporabil;
— da je usposobljen za ravnanje z orožjem.

Orožje sme pri opravljanju nalog uporabiti le, če ne more drugače oz. kadar mora:

1. zavarovati življenja ljudi;
2. odvrniti od sebe neposredni napad, s katerim je ogroženo njegovo življenje;
3. odvrniti napad na objekt, ki ga varuje.

Pogoje za uporabo orožja bomo zaradi morebitnih nejasnosti razčlenili, in sicer:

1. Orožje lahko uporabi, če je v neposredni nevarnosti življenje ene ali več oseb in da odvrne ali prepreči napad napadalca. Kdaj je kdo v neposredni nevarnosti, se presoja po načinu in sredstvu napada ter po fizični moči in številu napadalcev.

2. Kadar je napaden s strelnim orožjem, z nevarnim orodjem ali drugim nevarnim predmetom ali če je napaden od ene ali več oseb, pa ne more pričakovati pomoči, in če je napaden od osebe, ki uporablja borilne veščine (karate, judo)

3. Kadar je napaden objekt, ki ga varuje in je namen napadov, da se objekt poškoduje ali da se uničijo sredstva v njem.

Pred uporabo orožja v miru mora pripadnik NZ napadalca opozoriti z vzklikom »STOJ, STRELJAL BOM« in z opozorilnim strelom v zrak, vendar samo takrat, kadar okoliščine to dopuščajo.

Orožje lahko uporabi tako, da s tem ne ogroža življenja in ne spravlja v nevarnost drugih delovnih ljudi in občanov.

O vsaki uporabi strelnega orožja mora pripadnik NZ takoj obvestiti načelnika ali pomočnika načelnika NZ, ta pa mora obvestiti komite za SLO in DS, ki nato obvesti o uporabi orožja pristojno postajo milice.

Še nekaj besed o usposabljanju pripadnikov NZ. Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti namreč govori o tem, da so vsi delovni ljudje dolžni organizirati narodno zaščito, v njej delovati in se v zvezi s tem tudi usposabljati. Kdor se izmika delovanju v NZ ali v njej ne deluje, je odgovoren po 1. točki 296. člena zakona o SLO in DS, za kršitev pa je zagrožena kazen od 2.000 do 20.000 din ali zaporna kazen do 60 dni.

Kakor torej vidite iz prejšnjega in današnjega članka, so naloge narodne zaščite zelo obširne in kot take zelo pomemben faktor v konceptu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v DO in TOZD tako v miru, elementarnih nesrečah, kot tudi ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni, zato si moramo vsi prizadevati, da bo narodna zaščita v našem okolju še bolj zaživela.

Ko smo se 27. novembra v globoki žalosti in pretreseni zadnjikrat poslavljali od našega dragega Braneta, še vedno nismo povsem dojeli vse teže izrečenih besed: »Našega Braneta danes in v bodoče ne bo več na delo«.

Odšel je sodelavec, ki je vso delovno dobo daroval samo enemu delodajalcu. Od prvega dne, ko se je učil za tesarja in pozneje, ko se je izučil za gradbenega delovodjo, do zadnje minute življenja je dajal vse svoje fizične in strokovne sposobnosti v delo pri našem podjetju, za doseganje delovnih zmag in razvoj našega podjetja.

Njegova poštenost, pridnost, predvsem pa način, kako graditi dobre, zdrave medsebojne odnose in širiti krog prijateljev, bo za nas vedno vzor in svetal lik delavca, ki naj bi ga posnemali.

Z vedno prisotno dobro voljo in prešernim nasmehom nam je na najboljši način pokazal, kako se dajo reševati tudi najtežji problemi.

Imeti takega sodelavca je lahko želja vsakega posameznika, zato je tudi vrzel, ki je nastala z njegovim odhodom, toliko večja. Pozabiti ga prav gotovo ne bomo mogli.

SODELAVCI

živa kronika

V času od 13. 11. 1986 do 15. 12. 1986 je prišlo v TOZD Lesni obrat, Keramika, DSSS, TKI do naslednjih kadrovskih sprememb:

delovno razmerje so sklenili:
TOZD LO: Franc Medle — lesni tehnik
DSSS: Franc Košir — splošni mizar

delovno razmerje so prekinili:
TOZD Keramika: Nenad Grčevič — keramik
DSSS: Janja Kranjčič — ekonomski tehnik
TOZD Lesni obrat: Peter Gorišek — mizar
TOZD TKI: Pavičič Drago — umrl

iz JLA so se vrnili:
DSSS: Stanislav Smolič — ekonomist
Žarko Povše — dipl. inženir gradbeništva
TOZD Keramika: Jože Golob — gradbinec I.

MAJDA ZUPANČIČ

TOZD MKI:
kot pripravniki so delo nastopili:
— Šterk Aleš, strojni tehnik
— Zoran Franc, elektrikar

delovno razmerje so sklenili:
— Kladnik Maks, avtoklepar
— Kovač Ferdo, ličar
— Pršlja Ivan, vzdrževalec PU, premeščen iz TOZD GS Novo mesto
— Škulj Drago, avtomehanik
— Špelko Leon, elektroinstalater
— Turk Martin, stavbni klepar

iz JLA se je vrnil:
— Hrovatič Jože, elektrikar

delovno razmerje so prekinili:
— Breznik Anton, PU monter CK
— Brkič Ivanka, čistilka
— Kajtazovič Nenad, elektroinstalater
— Karabogdan Ivan, PU monter CK
— Mehele Jernej, elektroinstalater
— Pekolj Alojz, čistilec
— Rangus Mirko, strojni tehnik
— Ribič Anton, PU monter VO,
— Rozman Željko, monter VO
— Zalokar Rado, avtomehanik.

Kadrovske spremembe v TOZD gradbeni sektor Novo mesto v novembru in decembru 1986:

delovno razmerje so sklenili:
1. Brajdič Roman — delavec (iz zapora)
2. Banović Momčilo — delavec
3. Gavrić Ivan — zidar (iz zapora)

iz JLA so se vrnili:
1. Kraševec Jože — tesar
2. Mahić Esad — tesar
3. Zupančič Štefan — zidar

v JLA so odšli:
1. Dedić Mahmut — delavec
2. Bjelošević Dragan — zidar
3. Ilić Jozo — zidar
4. Lavriha Mirko — zidar
5. Muminović Zahid — delavec
6. Mašić Sead — delavec
7. Rudman Jožko — zidar
8. Rudman Boris — zidar
9. Škarja Jože — tesar
10. Vrbos Vid — zidar

delovno razmerje je prenehalo:
1. Butorac Marijan — tesar
2. Bobić Fehim — delavec
3. Cizelj Franc — delovodja (umrl)
4. Fraculj Ivan — zidar
5. Frunzić Božidar — tesar
6. Jurišić Ivan — tesar
7. Kožar Ivan — strojnik
8. Križevac Ibrahim — tesar
9. Matijašević Drago — tesar
10. Pršlja Ivan — delavec — v TOZD MKI
11. Razumić Stjepan — delavec
12. Šabić Boris — delavec
13. Abdić Ramo — delavec
14. Eršte Andrej — zidar
15. Kukavica Zdravko — tesar
16. Kokalović Pero — čuvaj — umrl

upokojili so se:
Priselac Anton — zidar
Tkalac Stjepan — delavec
Turk Janez — delavec

Vsem, ki so odšli na služenje vojaškega roka, želimo, da bi jim čas v vojaški suknji čim hitreje minil in da bi se vrnili spet med nas.

Upokojencem pa želimo, da bi jim bilo doma kar najlepše in da ne bi pozabili na nekdanje sodelavce.

šš

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP PIONIR Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša Borsan, namestnik Danila Jenko TOZD LO, člani uredniškega odbora: Štefka Šega (Gradbena operativa Novo mesto), Vera Hiti (Gradbena operativa Ljubljana), Ida Slapšak (Gradbena operativa Krško), Branko Lavrenčič (Togrel), Boško Živkovič (Gradbena operativa Zagreb), Drago Popovič (gradbena operativa Metlika), Smilja Kos (Keramika in zaključna dela), Lilijana Žnidaršič (Projektivni biro), Marija Jurekič (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Andreja Pavlič (Interna banka), Polona Mlinar (Skupne službe).

Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Lektoriranje, tehnična ureditev, stavek, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk v Tiskarni Novo mesto.

Iz dela disciplinske komisije

Skupna disciplinska komisija je v disciplinski zadevi, vodeni zoper tov. Ažnoha Jožeta, zaradi utemeljenega suma, da je storil hujšo kršitev delovnih obveznosti prihajanja na delo v vinjenem stanju ali uživanja alkohola ali drugega narkotičnega sredstva, ki zmanjšuje zmožnost za delo, po čl. 10/13, neopravičeni izostanek z dela za 1 dan v razdobju 3 mesecev po čl. 11/2 in nepravilen odnos proti strankam, sodelavcem, izrečen v težji obliki, po čl. 10/35 Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavcev TOZD Mehanizacija, kovinarstvo, inštalacije, na glavni obravnavi dne 24. 9. 1986, pod predsedstvom Rihar Nevenke in ob sodelovanju članic Medic Kristine ter Jakelj Anice, v navzočnosti zapisnikarice Alešnik Terezije in v odsotnosti obdolženega, izrekla in objavila

Sklep

Tov. Ažnoh Jože, rojen dne 24. 12. 1959, na delovnem mestu ključavničarja v TOZD Mehanizacija, kovinarstvo, inštalacije,

je kriv in odgovoren

za hujši kršitvi delovnih obveznosti po členih 11/2 in 10/13 Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavcev TOZD, zaradi česar mu disciplinska komisija na podlagi 5. točke 12. člena in 16. člena cit. pravilnika izreka disciplinski ukrep

prenehanje delovnega razmerja, katerega izvršitev se pogojno odloži za dobo 3 mesecev.

Obrazložitev:

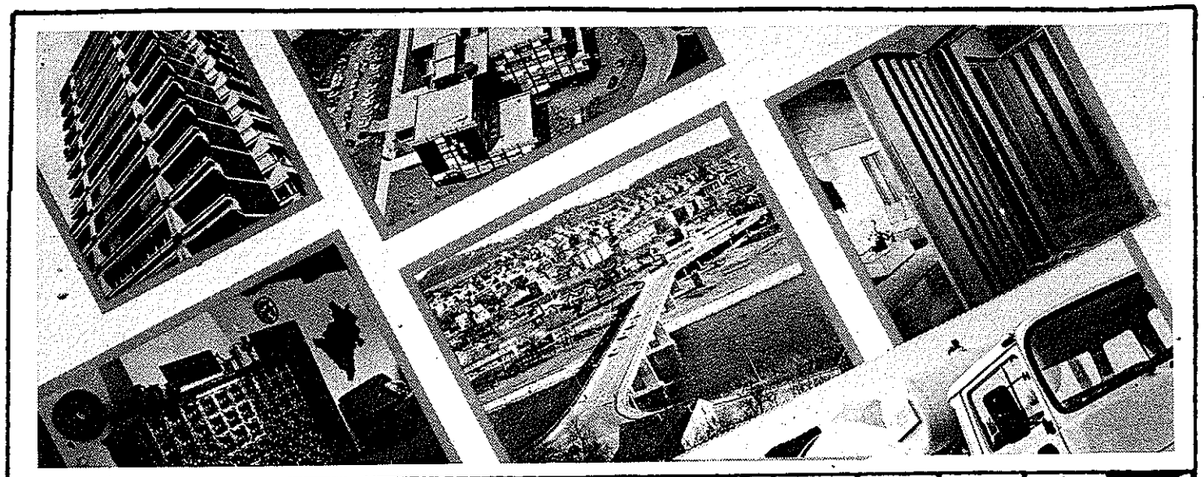
Zoper obdolženega delavca je z zahtevo z dne 4. 8. 1986 uveden disciplinski postopek zaradi utemeljenega suma, da je dne 17. 7. 1986 neopravičeno izostal z dela, dne 16. 7. 1986 pa je bil na delovnem mestu v vinjemem stanju. Tedaj naj bi se tudi žaljivo obnašal do sodelavcev Milojkovič Mire, Kravsa Jožeta in Fabjan Jožice.

Disciplinska komisija je zadevo obravnavala v odsotnosti obdolženega delavca, ki se kljub pravilno in pravočasno vročenemu vabilu obravnave ni udeležil. Komisija je pregledala zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka z dne 4. 8. 1986, ki jo je vložil direktor TOZD, pobudi za uvedbo postopka zoper delavca z dne 23. in 24. 7. 1986 ter v dokaznem postopku prebrala uradni zaznamek z dne 16. 7., zapisnik o zaslišanju obdolženega delavca in priče Milojkovič Mirka, izvršenih v pripravljalnem postopku dne 8. 8. 1986. Iz omenjenih zapisnikov smiselno izhaja, da je bil delavec dne 16. 7. zaradi vinjenosti ob 13.15 uri odstavljen z delovnega mesta, skupaj s Krumar Stanislavom, pri čemer pa se ni žaljivo ali nasilno obnašal do svojih sodelavcev, kot je to navedeno v zahtevi za uvedbo disciplinskega postopka. Obdolženi delavec je povedal, da je tudi naslednjega dne 17. 7. 1986, izostal z dela, saj zaradi posledic prepitega dneva in noči, ni bil sposoben za delo. Sicer pa je svoje dejanje obžaloval in obljubil, da do takih podobnih kršitev ne bo več prihajalo.

Po izvedenem dokazanem postopku je komisija menila, da je zadeva zrela za odločitev in da dodatnih dokazov ni potrebno izvajati. Delavcu je izrekla disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja, katerega izvršitev se pogojno odloži za dobo 3 mesecev, saj je štela za dokazano, da je delavec kršil delovne obveznosti po čl. 11/2 in 10/13, ne pa tudi po čl. 10/35 pravilnika TOZD. Pri izbiri disciplinskega ukrepa je kot oteževalno okoliščino upoštevala dejstvo, da je bil delavcu zaradi enakih kršitev že v aprilu 1986 izrečen disciplinski ukrep javni opomin, kot olajševalno okoliščino pa izjavo predstavnika IO OO sindikata Agnič Milana in priče Milojkovič Mira, da je delavec sicer pri delu marljiv in da z njim sicer ni problemov, pa tudi delavčevo obljubo, da v bodoče takih in podobnih kršitev ne bo ponavljal.

Namestnica skupne disciplinske komisije
NEVENKA RIHAR, dipl. iur.

NAGRADNA NOVOLETNA KRIŽANKA

K. SIMBOL ZA ŽVEPLO		EVROPSKA TELEVIZIJA	PAVLIČ ANDREJA	GRABNAR ZORAN / AMPER			RIMSKA 100	REKA V INDIJI	ANGLEŠKI PESNIK (BEN) 1613-1657	SPOJINE AMONIAKA METILAMINI	SESTAVIL J. ZUBIČ / DEŽELAN TONE / VEŽNIK ČE...	20. ČRKA ABECEDE / ENAKI ČRKI	
POVRAČILO ZA VOJNO ŠKODO													
ŽENSKO IME				K. ELEMENT ZA ZLATO / OBRANOVIČ IGOR			POTUJOČI PASTIRJI / BRŠLJAN IZ AZIJE						
ČAJIČ REFIK			NIČVREDNEŽ / VIRC ANTON									RADIJ / ŠTRIK	
ČASNIKAR ŽURNALIST / NOČNA PTICA								MATERIJE					
				JUGOSLOVANSKA ARMIJA / CAR NEVENKA				OBERSTAR IVAN / VELIKA ALPSKA PTICA			RANCUS DAVOR / POLČRN		
HIKALNICA			ŠRI LANKA / VELEMESTO NA JAPONSKEM							VSE (SRBOHRV.) / NAŠA GORA			
POSEBNA OBLIKA KISIKA (OZEIN)					TUJE IME ZA LETALSKE PREVOZE				22/7 = 3,14 / TAT			19. ČRKA ABECEDE / ŠOLSKO PISALO	
NAŠ OTOK				PREŠERNOV PRIJATELJ (MATIJA)	ŽIVILSKA TOVARNA V KAMNIKU	GLIVE Z BODICAMI / VARJENJE MESTO							
APARAT ZA OJAČANJE											KONEC POLOTOKA / NAŠ OTOK		
POJAV BREZ UŽIVANJA HRANE							TONA	MOŠKO IME / MEGLIČ TONE					
6. ČRKA ABECEDE		NAJEMNIŠKO STANOVANJE / 16. ČRKA ABECEDE								ŽENSOV ZAJSTNI KRAJ / ATOM			
KAŽALNI ZAIMEK			1987				MENIČNI DOLŽNIK						

REŠEVALCI KRIŽANKE!

Tokrat se je uredništvo glasila »Pionir« odločilo, da objavi NOVOLETNO KRIŽANKO, zato si naj reševalci zapomnijo naslednje:

— uredništvo bo upoštevalo le pravilno rešeno originalno križanko iz časopisa in ne popravljenih ali fotokopiranih križank,

— rok za dostavo: do 15. januarja 1987 (na uredništvo glasila »Pionir«),

— trije izžrebanci bodo za pravilno rešeno križanko prejeli lepo nagrado.

Uredništvo